

KANADSKÉ LISTY

Second Class Mail-Reg. No. 3088

BOX 520, POSTAL STATION D, TORONTO 9, ONTARIO CANADA M6P 3K1

No. 7-8., Vol. 18., 1. srpna-August 1st, 1984.

Alexander Warner:

WE REMEMBER!

Forty years ago, in August of 1944, began The Slovak National Uprising, in Banská Bystrica, Slovakia. - The Slovaks, who together with the Czech people, struggled for thirteen centuries to retain regional consciousness and unity and freedom and made no mean contribution to the culture and civilization of mankind, realized that they deserve better than to be still tainted with the shame of the Slovak State, that abominable creation of Hitler and his few Slovak collaborators. - Thomas G. Masaryk, champion of Liberty, president of Czechoslovakia, died on September 14th, 1937. Just one year later, in September 1938 came the Munich sellout! This was the end of the only democracy in the heart of Europe, when even Chamberlain began to see, too late, that Hitler will never be satisfied. Then on March 14th, 1939 the Slovak puppet state was born. - And indeed, the "independent" Slovak State proved a loyal ally to Hitler's Reich: just six days later signed a treaty with Hitler's Germany, relating to co-operation with the German Army, Nazi foreign policy etc. Ultra-separatist anti-Czech propaganda stimulated by Nazi agents, was followed in June 1939 by harsh anti-Jewish laws, in some respect even harsher as those of Nazi Germany, which ended with deportations to Auschwitz /most never came back/, under an arrangement which provided that the Third Reich would never return the deported Jews, would not demand their property in Slovakia and finally that the Slovak State would pay for each deported Jew 500 German marks. - On November 24th, 1940, the "independent" Slovakia joined Berlin-Rome-Tokyo Axes and on December 12th, 1942 declared war on the United States and Great Britain. - On August 12th, 1944 the Slovak State declared Martial Law; they feared a revolt of their own Slovak Army, which had fought in Russia on behalf of Hitler, but was having a change of heart: thousands went AWOL and joined the partisans. Then on August 29th, 1944 the uprising began. All who hungered for freedom, Czechs, Slovaks, Jews and gentiles, Russians, Frenchmen, even Hungarians, have risen as one in battle, young men and women, who sacrificed their lives to defeat Nazism, to prevent Hitler from ruling the world! - The Uprising was also supported by the exiled Czechoslovak government in London, led by President Edvard Beneš, the successor of Thomas Masaryk. - The Jewish community in Slovakia, that numbered 136.737 at the 1930 census, had by the summer of 1944 only 20.000 souls left. Most were deported to Auschwitz in the spring of 1942. My family lived in the town of Secovce, for centuries. Those few of us, still alive by 1944, were ordered to move to western Slovakia; we were relocated to the city of Zvolen. - I was watching in the summer of 1944, how the Uprising developed. Near Zvolen was the airfield of Tri Duby, where supplies were flown in from East and West. Later the Czechoslovak Fighter Regiment landed from Russia with their LA 7 planes, that shot down many enemy bombers. Many Czechoslovak pilots had Battle of Britain experience. On some days the skies were full of planes, mostly American, too large for landing, dropping supplies. - Hitler had more than seven divisions, diverted from the eastern front, to fight us; including the experienced Horst Wessel 18th SS division, 708th division and the 14th Galizien division, later renamed First Ukrainian SS Division. Even a Moslem regiment SS! - The Uprising began with about 6.000 partisans, of these about 2.000 were Jews, mostly from Novaky Labour Camp. They formed 6th Jewish Military Labour Unit, la-

Continuation on page 5.

Panu kardinálu

FRANTIŠKU TOMÁŠKOVI arcibiskupovi pražskému.

Dopisem ze dne 8. února t.r. Vaše nejdůstojnější Eminence měla péči informovat mě, že příští rok katolická církev v Československu oslaví 1100. výročí smrti sv. Metoděje, Apoštola Slovanů, pohřbeného na Moravě.

Současně Vaše Eminence mi poslala vřelé pozvání k oslavení takového jubilea spolu s Církví tohoto národa s připojením, že se věřící Československa vroucně modlí k Pánu, aby nástupce Petra mohl osobně předsedat slavnostem, připojit se tak k radosti biskupů, klérů a věřících a utvrdit všechny ve víře, přinesené jim velkým apoštolem Metodějem.

Děkuji velmi srdečně Vaší nejdůstojnější Eminenci, stejně jako tisícům věřících, kteří se připojili k vroucímu pozvání. Jako pastýř všeobecné Církve hluboce pocítuji touhu je přijmout, tím víc, že jde o vzpomínku na hlavního Apoštola, který nám Slovanům přinesl neocenitelný dar víry.

Jestliže to okolnosti dovolí, velmi rád přijdu k osobnímu předsedání oslav tak šťastné události.

S radostí posílám Naší Eminenci zvláštní apoštolské požehnání, které rozšiřují na všechny nřd. biskupy a všechny věřící tohoto mně tak drahého národa.

JAN PAVEL PP II

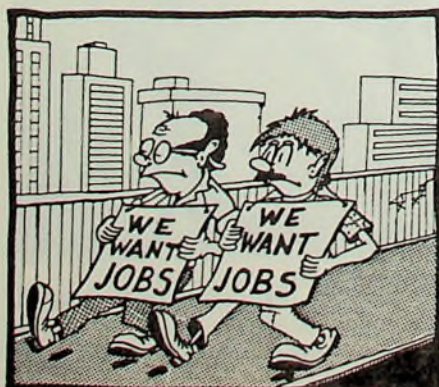
- X -

(Tento česky psaný dopis poslal papež Jan Pavel II. kardinálu Františku Tomáškoví, arcibiskupu pražskému jako odpověď na jeho pozvání, aby papež přijel do Československa a zúčastnil se slavnostních vzpomínek na 1100. výročí úmrtí svatého Metoděje. Mezitím však již čs. úřady oznámily, že návštěva papeže v Československu je nežádoucí a občany, kteří papeži zaslali prosbu, aby přijel, začaly pronásledovat.)

Naši národnostní skupinu v USA reprezentovala úspěšně během zahajovací ceremonie Olympijských her v Los Angeles taneční skupina Joe Jakla. Na obrázku je druhý zprava. Po jeho pravici je jeho paní Helen. Také obě jejich děti jsou vynikajícími tanečnicemi skupiny, která je součástí American Sokol Organization v Los Angeles, Kalifornie.

SUPER NATURAL

Těmito třemi kresbami vystihl karikaturista Bohuslav Velvarský chaotickou situaci v Britské Kolumbii. Žije v Surrey, BC a za války a po únoru 48 sloužil u RAF. Jeho rukopisy "3 měsíce na moři" a "Když vzduch byl naším mořem" obsahují stovky vtipných karikatur a čekají na vydavatele.

Kanadské Listy

INDEPENDENT MONTHLY
IN CZECH AND SLOVAK LANGUAGES.

Publisher and Editor: Mirko Janeček.

Články, objednávky inserátů, opravy
adres a předplatné lze poslat na:
"KANADSKÉ LISTY", Box 520,
Station "D", Toronto, Ont. M6P 3K1.

Pokud jsou články podepsané, nemusí
se redaktor ztotožňovat s jejich
obsahem.

Předplatné na 1 rok:

Kanada a USA ... \$ 10:00
zámorí lodí ... \$ 12:00
zámorí letecky ... \$ 15:00

LIDÉ MEZI NÁMI

Dne 21.srpna t.r. oslaví své 70.narozeniny skromný a nadmíru pracovitý krajan Jan Gregor, za války příslušník slavné 311.čs.bombardovací perutě v rámci RAF. Narodil se v Praze 21.srpna 1914. Po únorovém puči v r. 1948 doma nemohl zůstat, odešel do záp.Německa a v roce 1951 se přistěhoval do Kanady. Již o dva roky později se stal podnikatelem a založil známou instalátorskou firmu Quality Plumbing and Heating Co., 2708 Lakeshore Blvd. West, Toronto. Má dvě dcery: Janet a Susan. K významnému životnímu jubileu mu blahopřejeme!

VII SLET SOKOLSKÉ ŽUPY KANADSKÉ

ČRTA SKORO SENTIMENTÁLNÍ ..

Seděl jsem na tribuně v parku města Etobicoke v daleké /z hlediska kolébky sokolské myšlenky/ zemi kanadské a díval se na průvod vlajek a těl a tváří a barev a úsměvů. Slyšel jsem hymny a sokolské písně, slyšel jsem potlesk a pozdravy volané do větru. - Přišli ze Států, přišli ze Švýcar, z Rakouska, Anglie. Nepřišli /jak by mohli!/ z Československa. Poslali zdravici z Austrálie. Nepřišla zdravice ze země Tyršovy, leda snad mlčenlivý vzkaz věrnosti řídnuoucího bratrstva a sesterstva. Zdravici od těch druhých nikdo nečekal. Také by byla nepřijatelná. - Na zeleném trávníku cvičily děti. Rozkošně, nedokonale, některé si svoji sestavu vytvářely zřejmě během vystoupení. Dětsví, buď pozhnáno! - Cvičil dorost - svižně, sebevědomě, s bravurou. Smáli se míjení času ti krásní, mladí lidé. Všechno je před nimi - všechna krása života, ale také zklamání a bolest. I oni budou pít z kalicha hořkosti. Ale ještě ne. Doufám, že ještě dlouho ne. - Vířily barvy národních krojů - dvě torontské skupiny rozvlnily zelený koberec kouzelným pohybem. Chvilí se mi zdálo, že se dívám na rej motýlů v poledním slunci na pasece. Ta jména, ta jména: Gregorová, Janečková, Pouzarová. Jména důvěrně známá. Jenomže jsme jejich nositele či nositelky znali před dvaceti a více lety... - Cvičili na nářadí, dováděli na žínkách, běželi štafetu. Pak přišla prostná mužů a žen. Vzpomínal jsem si na slety, na kterých jsem cvičil: onen slavný před válkou /jak snadné bylo souhlasit s filosofem, který slet nazval modlitbou demokracie/; onen vzdorný v r.48 - to bylo marné gesto a jenom gesto, ale ještě dnes mi běží mráz po zádech: to instinktivní odvrácení všech tváří od tribuny s Gotwaldovskou lůžkou. - Myslil jsem, že jsem docvičil v Montreálu na Expu. Ale když jsem se včera díval na prostná mužů a žen, mihl se mi před očima obraz bratří a sester, kteří už splatili svou lidskou daň a mezi nimi zvlášť výrazně tvář tak předčasně zemřelého Zbyňka Jeřábka. Viděl jsem mezi cvičenci i několik málo zbývajících druhů a družek mých skoro už dávných let: Waldautovy, Slávu Cornovou, Zdenka Mimru, Karla Gedoše a Alenu Gedošovou, Trávníčka .. Trochu jsem se zastyděl, že nejsem s nimi. A tak jsem udělal pošetilý a donquichotský slib: že než umřu, ještě jednou si na sletě zacvičím! Odpusť mi to Pánbůh.

Josef Čermák

NAŠE ROVY

Dne 21.července t.r. zemřel v Montreálu krajan Josef ŽÁČEK ve věku 77 a půl let. Přežili ho manželka Marie /Maruška/ a bratr Bohumil /Bob/ se svou ženou Jaromírou Žáčkovou-Bátkovou v Chicagu s jejich ovdovělou dcerou Jaroslavou Leigh, žijící se svými třemi dětmi v New Yorku. Několik příbuzných zemřelého žije v Čes-

koslovensku. - Se zesnulým se rozloučili přátelé a dp. Janiček 24.července. Jožka Žáček se narodil 24.ledna 1907 v Brně, kde založil obchod s textiliemi. V r.1936 se oženil s Marií Štychovou z Plzně. Jeho starší bratr si vzal brněnskou žurnalistku, poslankyni Jaromíru Bátkovou. Jožkovo manželství bylo bezdětné. Z domova odešli v dubnu 1948 a po kratším pobytu v Londýně zakotvili v Montreálu. V Kanadě šli nesnadnými začátky padasátých let. Maruška šla a Jožka pracoval manuálně. Dík iniciativě a houževnatosti se stal vedoucím výroby v oboru, v němž před tím nikdy nepracoval. Manželé Žáčkoví byli montreálským krajanům vzorem pracovitosti a poctivosti a také vzorem skromnosti a příkladného manželství. Od příchodu do Montreálu byli členy montreálské odbočky Čs.národního sdružení a s členkami jeho Dámského odboru šla Maruška pro každoroční dobročinný Bazár; když se před více jak 15ti roky ukázaly u Jožky příznaky vážné choroby, přičinila se o pokračování šťastné domácnosti s víkendovými zájezdy na chatu do Laurentians, kterou si vlastním přičiněním postupně vybudovali. MV

se mi zdálo, že se dívám na rej motýlů v poledním slunci na pasece. Ta jména, ta jména: Gregorová, Janečková, Pouzarová. Jména důvěrně známá. Jenomže jsme jejich nositele či nositelky znali před dvaceti a více lety... - Cvičili na nářadí, dováděli na žínkách, běželi štafetu. Pak přišla prostná mužů a žen. Vzpomínal jsem si na slety, na kterých jsem cvičil: onen slavný před válkou /jak snadné bylo souhlasit s filosofem, který slet nazval modlitbou demokracie/; onen vzdorný v r.48 - to bylo marné gesto a jenom gesto, ale ještě dnes mi běží mráz po zádech: to instinktivní odvrácení všech tváří od tribuny s Gotwaldovskou lůžkou. - Myslil jsem, že jsem docvičil v Montreálu na Expu. Ale když jsem se včera díval na prostná mužů a žen, mihl se mi před očima obraz bratří a sester, kteří už splatili svou lidskou daň a mezi nimi zvlášť výrazně tvář tak předčasně zemřelého Zbyňka Jeřábka. Viděl jsem mezi cvičenci i několik málo zbývajících druhů a družek mých skoro už dávných let: Waldautovy, Slávu Cornovou, Zdenka Mimru, Karla Gedoše a Alenu Gedošovou, Trávníčka .. Trochu jsem se zastyděl, že nejsem s nimi. A tak jsem udělal pošetilý a donquichotský slib: že než umřu, ještě jednou si na sletě zacvičím! Odpusť mi to Pánbůh.

Pražské uzenářství

638 Queen St. West,
TORONTO, ONT. M6J 1E4

Majitel: J. Pichlik
Tel.: 364-1787

ČESKOSLOVENSKÝ LEV provedený ve 14K zlatě

Jako přívěšek k náramku, medailon,
jehlice do kravaty nebo do klopky.

Velikost 1 (ilustrovaná) — \$120 a daň
Velikost 2 (menší) — \$49 a daň

Veškeré opravy, předělávky,
odhady zlatých a stříbrných šperků

J. M. KLEIN - ZLATNÍK

5 Shuter St., Toronto
(vedle MASSEY HALL)

862-0807

zasíláme na dobírku

Upřímné blahopřání k narozeninám

DR. JOSEF KYSELKA - 80 .

13.srpna se v Torontě dožívá "80" dr. Josef Kyselka. Měl bych kostnatě říct, že se "80" dožívá v plné duševní i tělesné svěžesti a byla by to úplná pravda. Když jsem s ním mluvil naposled, chystal se na cestu do Vic Taneymu /to je ten podnik, který inseruje svalnaté muže a mladá děvčata, jak spolu cvičí a vůbec se radují ze života/. - Narodil se r.1904 v Praze, studoval gymnasium v Křemencově ulici, promoval na právnické fakultě Karlovy university. Hudbou se zabýval od mládí /jako student měl na gymnasiu svůj orchestr/, spřátelil se s Voskovcem a stal se prvním kapelníkem Osvobozeného divadla /po něm chvíli kapelníkoval Ježek a po delší dobu Karel Ančerl/. Kyselkův přínos Osvobozenému divadlu byl nemalý - nebyl jen kapelníkem, ale vlastně spolutvůrcem prvních programů. Hudbu miloval a miluje celý život. Je znamenitý pianista, léta hrál na varhany v kostele sv.Václava v Torontě, přednesl cyklus přednášek o české hudbě a pod. - Jako právník pracoval nejdříve jako finanční koncipienta v Liberci a později provozoval advokáti v Turnově. Většinu války ztrávil v koncentračním táboře Flossenbürg. Po válce se vrátil do Liberce, kde provozoval advokátní praxi a kde byl zvolen prvním náměstkem starosty. Po komunistickém puči byl zatčen a po propuštění uprchl a v říjnu 1948 přijel s rodinou do Kanady. V Torontě se převelice zasloužil o založení Kampeličky /které dlouhá léta prezidentoval/ a Osady sv.Václava. Se svou ženou Dášenkou tvořivě prožívá své mladistvé stáří. Josef Čermák.

Liberec v roce 1946: zleva-dr.Josef Kyselka a Jan Masaryk.

kultura

IN MEMORIAM

K 10. výročí jeho smrti ..

Nakladatel Ladislav Kuncíř

Narozen dne 14. září 1890,
Zemřel dne 5. června 1974

Ladislav Kuncíř se narodil do vlastenecké rodiny. Jeho otec byl hostinským, který měl na svou dobu velkou knihovnu a odebíral veškeré vlastenecké časopisy a noviny. Bohužel otec mu nemohl splnit jeho touhu studovat a tak se rozhodl pro službu české knize a nastoupil do učení u knihkupce Zajíčka v Jičíně a tak se dostal do zajetí knih na celý život. Jako praktikant si vzal za svůj vzor slavného nakladatele I. L. Kobra. Na Jičínsku také poznal Valdštejnův vliv a jeho genius. Po učební době se stal vedoucím nového knihkupectví v Mostě, kde se seznámil s těžkým životem českých lidí žijících v pohraničí.

Stále toužil dostat se k pramenům české kultury a když se mu nepodařilo najít vhodné místo v Praze, přijal zaměstnání v Prostějově u knihkupce Karáska. Bylo to středisko kultury, kde se scházeli přední literáti a zájemci o dobrou knihu. Prostějov byl tehdy, jak bohaté průmyslové město, tak i měl široké zemědělské zázemí. Jednoho dne přišel do závodu nejznámější moravský nakladatel a knihkupce Romuald Promberger z Olomouce a tak nastoupil nové místo v listopadu 1910 v Olomouci.

Tam se doučil, jak po stránce odborné, tak umělecké a společenské. Promberger byl neúnavným buditelem a burcovatelem, propagátorem češství a hlavně českého umění, aranžoval koncerty, pořádal výstavy, přednášky, vyhledával talenty. V Olomouci se také oženil. V Olomouci poznal také politickou práci českých vlastenců a vlasteneckých kněží. V Olomouci dostala se mu do rukou korespondence Josefa Floriana ze Staré Říše na Moravě, která jej zaujala, obstarávali mu vzácné knihy a tisky a Florian a jeho přátelé jej informovali o svém programu. Vztahy se stávaly stále přátelštější a plodnější.

Ladislav Kuncíř hodlal roku 1914 založit s přáteli nakladatelství v Praze, ale pro příchod světové války tento plán padl. Po návratu z války do Olomouce, rozvázal pracovní poměr u Prombergera a odešel do Prahy, kde se stal vedoucím katolického nakladatelství "U zlatého klasu", které převzal v naprosto desolátním stavu. Dal se do práce, objednal řadu knih Dobrého Díla (Florian) a řadu dalších vybraných autorů českých i cizích a přišli noví i mladí zájemci. Před výkladními skřínkami se zastavovali lidé, nebyly zde vystaveny jen knihy ale i obrazy a uvnitř nebyl jen prodej, ale dílna ducha.

Není možno jmenovat všechny, kteří se stali přáteli tohoto knihkupectví. V říjnu 1923 opustil Ladislav Kuncíř "Zlatý klas", aby se věnoval vlastní nakladatelské činnosti. S přáteli (především Jaroslav Durych) založil časopis "Rozmach", který vycházel pět let a získal znamenitou obec přispěvatelů z generace současné a z řad nastupujících. Bylo založeno "Družstvo přátel studia" a Ladislav Kuncíř zvolil si roku 1925 heslo "Non deserit alta" (neopouští výšin), kterému zůstal až do své smrti věrný.

Jeho hlavním spisovatelem a přítelem byl Jaroslav Durych, jehož práce vyvrcholila "Blouděním". Roku 1935 musel Ladislav Kuncíř po finančních neúspěších Durycha přenechat Melantrichu. Vydával řadu

knihoven: Národní knihovnu, Knihy nové doby, Kozoroh, Prsten, Philobiblon. Řada knih vyšla mimo tyto sbírky. Nejznámější jsou jeho vydání náboženské literatury, kterou zahájil Giovanni Papiniho "Život Kristův".

Vyšel celý soubor spisů Julesa Barbeye d'Aureillyho, Leona Bloye, Gilberta Keith Chestertona, Hilaire Belloc. Nezapomínal ani na dobrou dětskou literaturu (Erbenovy pohádky, Poslední Mohykán, Ostrov pokladů, Guliverovy cesty) a podporoval mladé talenty (Jan Čep, Jan Zahradníček, Vítězslav Nedbal, dr. Václav Renč, Vladimír Holan).

DPS se později rozešlo a Ladislav Kuncíř zůstal jako vydavatel sám. Z francouzských spisovatelů uvedl Paula Claudela, Francise Jammese a André Mauroise. Z Angličanů mimo Chestertona vydal Thomase de Quincey, Dickense a jiné. Po válce život státníka Churchilla. Byl také nakladatelem Viktora Dyka, se kterým ho poutalo přátelství. Mimo Durycha byla jeho úspěšnou spisovatelkou norská Sigrid Undset, jejíž spisy vydal ve vzorném překladu a úpravě.

Po "Rozmachu" přišlo šest ročníků "Akordu" a poté "Kuncířovy noviny", byl to list pro kulturu, o něco víc než nakladatelské zprávy. Ale valnou část jeho nakladatelského programu tvořila literatura náboženská, nejvíce pod vedením Msgre Antonína Stříže. Knihy doplňoval časopis "Vinice Páně" a sbírky Svatí otcové, Karmel, Boží Bojovníci a Vinice Páně. Roku 1930 vyšly jako vyvrcholení jeho snah Životopisy svatých v pořadí církevních dějin z péče Isidora Vondrušky. Dílo popisovalo 7.500 svatých.

Roku 1926 stal se spoluzakladatelem klubu moderních nakladatelů "Kmen" a stal se jeho prvním místopředsedou, předsedou byl nakladatel F. Borový. České dějiny byly napsány profesorem Ráčkem. Vyšly ve třech vydáních, poslední roku 1948 bylo z valné části zabaveno a šlo do stoupy. Po válce vyšel jeho péčí Alšův kalendář.

Po válce ještě vyšel u Ladislava Kuncíře Čelakovský a Mrštíkova díla "Pohádka máje", "Rok na vsi" a konečně jeho péčí byla připravena k vydání Mrštíkova korespondence. Rokem 1848 zabýval se "Český rok 1848" (Roubík), který tak nesmírně dodal nebývalé síly občanskému vědomí národa.

Není možné vypočítat všechny knihy, které vyšly u Kuncíře. Nebyly to jen dobré knihy obsahově, ale i v téměř uměleckém provedení, v pečlivých úpravách a ve vzorném tisku. Za pomoci přátel z řady umělců, grafiků a překladatelů dostával čtenář to nejlepší. Jak to napsal Jaroslav Dresler v jeho nekrologu: "Kuncířovy knihy jsou ozdobou každé knihovny."

Roku 1952 byl Ladislav Kuncíř v komunistickém monstru procesu odsouzen na deset let žaláře, jako americký špión a vatikánský agent spolu s dalšími přáteli v t. zv. procesu Zelené internacionály. Bohudíky přežil tato léta a měl příležitost v kruhu rodiny dožít pozhnaného věku.

Český Slavín přijal dalšího českého syna.

J.K.

Náš krajan, prof. Karel Husa, rodák pražský - druhý zprava, vyhrál svou skladbou "Concerto for Wind Ensemble" první cenu v Sudlerově soutěži v USA.

RAFAEL KUBELÍK SEDMDESÁTILETÝ

N.P. - Světoznámý dirigent Rafael Kubelík, syn významného českého houslisty Jana Kubelíka /1880 - 1940/ se 29. června dožil 70. let. Do exilu přišel v červenci 1948, a jeho odchodem se uprázdnilo i místo za dirigentským pultem České filharmonie, za kterým stál poprvé ve svých 22 letech. V roce 1950 byl jmenován ředitelem Chicagské

ho orchestru, v letech 1955-58 byl ředitelem londýnského Covent Garden. Od listopadu 1958 vedl Symfonický orchestr Bavorského rozhlasu v Mnichově. Hostoval na všech významných světových hudebních scénách a i pražský režim mu vícekrát nabídl pozvání na hudební festival "Pražské jaro", což však exulant Rafael Kubelík vždycky rozhodně odmítl. Od svého penzionování žije střídavě ve Švýcarsku a v USA a věnuje se vlastní hudební tvorbě.

Pojištění je věc důvěry

Přes 30 let služby naší veřejnosti s největší kapacitou životní pojišťovnou

**SUN LIFE
OF CANADA**

VLADIMÍR VÁLEK, Č.L.U.
Senior Representative

Tel. 232-1620

56 Aberfoyle Cr., Suite 400
/Proti Islington Subway Station.

Toronto, Ont.,
M8X 2W4

**CZECHOSLOVAK (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED**

KAMPELIČKA

740 Spadina Avenue, Toronto, Ontario M5S 2J2 (roh Spadina a Bloor). Tel.: (416) 925-0557

- * Dlouhodobé vklady
- * Denní úrokové vklady
- * Speciální vklady
- * RRSP
- * RHOSP
- * Hypotéky
- * Osobní půjčky
- * Speciální půjčky na nová auta
- * Line of credit
- * Šeková konta bez poplatků za šeky

Platíme vyšší úroky na vkladech než banky!
Výhodné podmínky na půjčky!

Přijďte, pište nebo volejte pro podrobnější informace.

Úřední hodiny - Pondělí a pátek 10.00 - 19.00; úterý až čtvrtek 10.00 - 17.00;
v létě v sobotu zavřeno.

26. července 1984 - Změna vyhrazena

ČS. LETCI V ČERVNU 1944

Letos 8. června uplynulo čtyřicet let od invaze spojeneckých vojsk do severní Francie. Jak známo, ani Českoslovenští letci nechyběli v červnu 1944 nad Normandií. Vlastní invazní operaci však předcházelo několikaměsíční letecké ničení nepřátelských komunikací, letišť, radarových stanic, dopravních prostředků a důležitých zařízení.

311. čs. bombardovací peruť operovala tehdy ze základny Predannack v rámci pobřežního velitelství. Měla ve výzbroji vynikající čtyřmotorové liberatory G.R.Mk.V. V době před a především při vlastní invazi měli letci „třístájednáctky“ za úkol vyhledávat a ničit německé ponorky, minolovky, torpédoborce a průzkumné letouny, které by pronikly do invazního prostoru.

Při jednom z hlídkových letů se 24. června 1944 podařilo osádce liberatory 0/981 s kapitánem Josefem Vellou vypátrat a ve spolupráci s torpédoborci Eskimo a Haida potopit německou ponorku U-971. Dalšími čs. letci, kteří se účastnili invaze do Normandie, byli Josef Stránský a František Bouda, kteří tvořili posádku bombardovacího mosquita F.B.Mk.VI u 21. britské bombardovací peruti. Dne 21. června 1944 při jednom z náletů na cíle ve Francii oba zahynuli. Byli pohřbeni na hřbitově St. Valéry.

Největší kus práce za invaze vykonali stíhači 134. čs. stíhacího wingu (pluku), vzlétli byli zařazen do sestavy 84. skupiny 2. taktického letectva. Wing tvořily peruť č. 310, 312 a 313.

Dne 3. června 1944, tedy krátce před invazí, vzlétl celý wing ze své základny v Appledram a zaútočil pumami na pozemní cíle v prostoru Amiens, Doullens a Arras. Následujícího dne dostaly všechny spitfirey černobílou pruhu na trup a křídla pro snadnější identifikaci vlastními vojsky. „Všichni víme, že za těchto okolností dojde v nejbližší době k velkým událostem,“ pravilo se ve válečném deníku 310. peruti.

5. června od 5.30 hodin až do setmění hlídkovaly Českoslovenští stíhači v prostoru ostrova Isle of Wight, kde se shromažďovala mohutná invazní flotila. Večer dostali piloti instrukce na příští den: 134. čs. wing je pověřen spoluprací s jednotkami 3. kanadské pěší divize, která bude operovat v prostoru Caen. „Na tento okamžik, který je tak důležitý v historii této války, jsme čekali netrpělivě dlouhá léta strávená v cizině. Neztráceli jsme naději, že snad jednoho dne budeme blíže našemu domovu,“ zapsali si do svého deníku příslušníci „třístájednáctky“.

Dne 8. června 1944 začala invaze. Mohutná flotila se vylodila na plážích Normandie. Českoslovenští stíhači postřelovali invazní předmostí u Bernieres, St. Aubin, Le Havre a Cabourg-les-Bains. Luftwaffe se až na nepatrné výjimky vůbec neodvážila rušit průběh invaze, avšak byla pozorována silná nepřátelská protiletadlová obrana. Naši stíhači se vrátili beze ztrát, ačkoli z posledního letu přiletěli až ve 22.35 hodin.

7. června provedli čs. letci další čtyři patroly nad invazním prostorem. Bohužel při startu k první z nich v 7.20 hodin zahynul Miroslav Moravec. Událost je zachycena v deníku 310. peruti: „...hněd poté, co se peruť dostala do vzduchu, dal F/Sgt Moravec znamení křídly, že se vrací, a šel na okruh nad letištěm. Nemohl hned přistát, poněvadž jiný letoun startoval z letiště, a při druhém okruhu náhle ztratil jeho letoun rychlost, propadl se na zem a roztrhl se na polí jihovýchodně od letiště, několik yardů jižně od kanálu. Byl ihned mrtev, příčinou smrti byl zlomený vaz a roztržená lebka...“ Miroslav Moravec byl pohřben 10. června na hřbitově v Chichesteru.

8. června byl rušný den. Při prvním hlídkovém letu, na který odstartovali čs. stíhači v 7.25 hodin, byly hlášeny nepřátelské letouny, avšak nebyly spatřeny. K druhému letu odstartovali ve 12.20 hodin; čs. letcům přálo tentokrát štěstí. Při hlídce nad Caen spatřili devět německých fockewulfů Fw-190, které dutočily na invazní jednotky. Českoslovenští na ně zaútočili, když Němci vybírali nálet. Mladý, nicméně velmi úspěšný čs. stíhač F/O Ota Smík... se pustil za jednou čtyřkou Fw-190, jak se praví v dokumentu, „dostal se pod ně a nabíraje opět výšku zahájil palbu na jednoho z nich. Letounu uletěla část křídla, pilot se vyprostil ze svého místa a vyskočil padákem. Smík jeho seskok ještě nafilmoval.“

Další úspěchy v tomto boji vypadaly takto: Pilot Jan Čermák sestřelil 1 a poškodil 1 Fw-190, Vít Angetter sestřelil 1 Fw-190, Antonín Skach poškodil 1 Fw-190, Vladimír Kopeček poškodil 2 Fw-190 a František Mlejnecký poškodil 1 Fw-190. Celkem tedy byly v tomto leteckém souboji sestřeleny 3 a poškozeny 5 německých letounů bez vlastních ztrát. Pouze jeden z devíti fockewulfů unikl bez úhony.

Kromě hlídkování v přiděleném invazním prostoru Caen—St. Lo byl čs. stíhačům rovněž svěřen úkol chránit námořní konvoje vyplouvající z britských přístavů k francouzským břehům. Ke střetnutí s německými stíhači docházelo zřídka. Dne 10. června se při souboji v mracích srazil spitfire Sgt Jindřicha Konvičky s německým messerschmittem Bf-109. Oba letouny spadly do moře, Konvička se však zachránil a byl vyloven britskými námořníky.

Dne 11. června havarovaly při návratu z hlídkového letu nad invazním prostorem pro nepřízeň počasí dva spitfirey 312. peruti. Vilém Nosek při havárii uhořel a František Truhlář byl s těžkými popáleninami převezen do nemocnice.

Dne 17. června se v prostoru činnosti 310. peruti objevilo několik německých Fw-190. Dvěma z nich se nepodařilo uniknout; jednoho sestřelil Ota Smík a o druhého se Smík podělil s Františkem Vindíšem.

„Při invazi jsme mezi lety spali pod křídlem. Stačilo jemné kopnutí do podrážky a mechanismus ani nemusel říkat, že se jde na to. Šlo se „na to“ i pětikrát denně. Spánek v trávě — probuzení — start — boj — přistání — spánek... denní kolotoč červnových dnů roku 1944,“ vzpomínal na tu dobu Alois Štanc, tehdy příslušník „třístájednáctky“.

Dne 22. června 1944 se 310. a 312. peruť přesunuly z letiště Appledram do Tangmere a úkolem doprovázet britské a americké těžké bombardéry v náletech na okupovanou Evropu, „třístájednáctka“ zůstala zatím v Appledramu.

Jeden z nejúspěšnějších čs. invazních pilotů O. Smík — zahynul 28. listopadu 1944

Touhou stíhačů čs. wingu bylo co nejdříve se dostat do Francie a tím i blíže domovu. 38. června se jejich přání stalo skutekem — wing přeletěl z Velké Británie na přífrontové letiště Plumetot ve Francii, zřízené krátce předtím. Toho dne vykonali operační lety v prostoru Caen, Argentan, Falaise a Lisieux. Z letu se nevrátil dvacetiletý stíhač 310. peruti Sgt Jiří Bauer. Z letiště Plumetot napadali čs. letci německé transporty v prostoru Caen—Vira.

Avšak hned druhého dne po přesunu do Plumetotu přišlo velké zklamání — byli odvoláni zpět do Tangmere a zároveň byl wing vyňat z podřízenosti invazního letectva a přidělen ke Vzdušné obraně Velké Británie. Jako důvod bylo uváděno malé množství záloh pro čs. peruť a velká pravděpodobnost ztrát u invazního letectva.

K novému operačnímu přidělení se čs. stíhači 4. července 1944 přesunuli z Tangmere do Lympne. Na novém působišti hlídkovali, doprovázeli spojenecké bombardéry v náletech nad okupovanou Evropou a ničili novou německou „tajnou zbraň“ — létající pumy V-1.

J. R.

SDRUŽENÍ PŘÁTEL LETCŮ

Fr. Sadil, který žil se svou paní Doreen v Brixhamu, Devon, zemřel 14.6. během návštěvy staré vlasti. Pocházel ze Slavkova pod Hostýnem. Jeho fotografii z archivu K. Gedeše-jme přinesli v min. čísle "KL"—16.6.41 dostali čs. válečný kříž in memoriam tito letci: F. Sixta, Vlad. Kubiček, V. Košulic a F. Běhal.—A. Černý, ing. Karel Mrázek a Fr. Burda vzpomínali v časopise "Filatelie" nedávno na npor. let. Stanislava Zimpricha, který padl 12.4.42 ve svazku 310. čs. stíhací peruti.—J. Hubička nám zapůjčil článek "Pět let v cizině", který spolu s Lad. Šestákem napsal do památníku ref. reálného gymnasia v Břeclavi. Původní verze článku vyšla v r. 1945.—Výstřižky z britského tisku z ledna r. 1949 svědčí o tom, že býv. členové RAF, kteří se po únoru 48 vrátili do Anglie, neměli na různých ustátních. Pokud nebyli znovu přijati do RAF, pracovali jako uklízeči a čističi. Dojemný článek o jejich osudech napsal tehdy G/C H.S.L. Dundas.—Máme foto osmi záp. letců v Tring v září 1982, včetně K. Mrázka.—Chocholín, Zimprich, Hýbler, Weber, Davies, Skirka, Kredba, Kimlička, Jiroudek a Nezbeda jsou zachyceni na fotce z léta r. 1941. Také psi: Jean a Drak./310. peruť/.—Přítel shání informace o těchto čs. letcích: Jar. Studeném, P. Kozákovi a šrtm. Fákovi.—Karel Danihelka, který padl při útoku na Emden 4.3.42, má pamětní desku ve Smilově ulici v Pardubicích. Na desce je také jméno Adolf Švarc, který byl umučen v Osvětimi 19.11.42.—Ivo Berounský žil na sklonku 1968 v Anglii. Kdo nám pomůže zjistit jeho dnešní adresu?—Karel Otta, RAF No. 788508, z Garfield, NJ, si předplatil "KL" na doporučení J. Petlíčky z WPOW stanice, NY.—V. Šikl nám z Anglie sdělil, že Jiří Král—jako býv. pobočník 4. stíh. pluku ve Kbelích, sehrál po něm záboru důležitou roli v organizaci, která vysílala letce do Polska.—Frank Brett je majitelem Disneyland hotelu v Anaheimu, CA. Létal s angl. peruti.—Karel a Alena Gedešovi navštívili po Torontu také Washington a Greenwich—cestou domů do L. Angeles.—Plk. J. Novák, MBE, nám poslal článek "Případ majora Knaifla" z 2.3.68. Létal u 138. angl. peruti, která shazovala parašutisty. Byl také instruktorem v Kanadě.—Novosád není Jiří, ale Jan.—Kdo znal P/O Vojtěcha Formánka? Žije?—Z pardubického okresu sloužili u RAF také: E. Morávek, O. Tošovský, Josef Hudec, Josef Cibulka, Fr. Schejbal, Karel Šimon, J. Jiroudek, Hanuš Tomek a A. Volka.—Muž mezi gen. Ingrem a gen. Janouškem na fotce v min. čísle "KL" je gen. R. Viest.—K táblu I. důstojnického kursu: Karel Rybníček/nikoliv Felix! se zabil v posádce Jar. Kudláčka 5.10.45.; dr. Jiří Opočenský žije v Paříži; Jaroslav "Tkanička" Novák žije v Newcastle, NSW v Austrálii; Jirka Hoenig byl těžce zraněn u Dunkirku a žije ve Skotsku; místo Bartoška má být nejspíš Ant. Bartoš, parašutista./Jeho knihu "Clay-Eva volá Londýn máme na skladě a pošleme za US\$9/. V. Škaloud zemřel v NY; Jiří Böhm si odlétal 800 op.hodin a žije doma.Svatoň, Moravec a Pecina žijí v zahraničí.—13.7. zemřel v Anglii npor. let. Karel Mazurek, DFM. Dříve již Jan Mašát. Počet hrobů v Brookwoodu roste.—Nově ve foto-archivu: Vilém Jakš, Jos. Pavelka, Pavel Svoboda a Fr. Bulis. Žijí ti dva uprostřed.—Martínkové byli v RAF dva: František a Václav. Kdo je znal?—Máme krásné foto R. Haeringa, DFM, který sloužil u 311. bomb. peruti. Zemřel 14.3.76 ve Volyni.—Další skupinou v archivu je OTU kurs v Usworthu ze 17.6.41, ve které je také zrádce Augustýn Přeučil.—V Moose Jaw, Sask. jsou pohřbeni Svat. Malý a Benedikt Blatný, DFM, po srážce 8.7.43.—Máme data o St. Plzákovi, O. Hanzlíčkovi, P. Brázdovi a Jar. Hloužkovi.

No. 68 Squadron

Badge: A tawny owl's head couped
Motto: Vždy připraven (Czech)
(Always ready)

Na jaře t.r. byli v Praze na návštěvě veteráni 68. britské noční stíhací peruti, která měla za války letku "A" Československou. Náš čtenář K. Herman z Austrálie nám zapůjčil wikátní obrázek této peruti z roku 1944, kdy peruť užívala typ letounu Mosquito. Jména všech čs. pilotů, kteří u 68. peruti sloužili, neznáme; jen máme dvě jména: Klváček a Gemrod. Peruť měla ve znaku sovi hlavu a české motto "Vždy připraven". Vznikla 30. ledna 1917 a byla rozpuštěna 20. ledna 1959.

WE REMEMBER!

Continuation from page 1. ter called the 4th Tactical Unit of the Czechoslovak Army. With Slovak Army units joining in, as well as Russian and French escaped war prisoners, there were almost 60.000 fighters. - The British Military Command sent in 4 Jewish volunteers, as members of the U.K. Military Mission in Banska Bystrica: Chaviva Reik, orig. from Slovakia, landed at Tri Duby airfield; Rafael Reiss, Zvi Ben Jaakov and Chaim Chermes were parachuted to us. On October 28th, 1944 when open military resistance had ended, they were ordered to fly back to London, but instead they had chosen to stay and help us, the remaining Slovak Jews, most too old or too young to fight, in our retreat to the forests; Banska Bystrica, Stare Hory, Donovaly, Špania Dolina - daily attacked by Stuka dive bombers, in those cold days of November 1944, in drizzle, fog and snow. The alternative was Auschwitz and gas. Thousands have been killed, I am the sole survivor of my family. It was a miracle that I survived all the attacks, bombings and the elements. Later at Slovenské Nove Mesto nad Váhom railway station, a Slovak Nazi policeman took me into a Gestapo prison and after few days of torture I was sent to a Slovak Nazi Camp of Sered, and from there to Germany. Near Berlin was the camp of Sachsenhausen-Oranienburg, where I arrived on Christmas Day of 44. Again with thousands around me killed, I almost starved to death, when I was liberated on May 2nd, 1945, near Berlin, after a couple of weeks death march. - The Slovak Uprising 40 years ago, was one of the battles of WW2, the biggest war in history. But it demonstrated the strength, vitality and durability of the spirit and ideals of T.G. Masaryk. We were supporters of freedom and democracy, the ideals of brotherhood and social justice. These ideals were incompatible with those Hitler and the Slovak separatist allies of his. - When elected the first President of his country in 1918, Tho-

mas G. Masaryk adopted as his motto the old slogan of Jan Hus and King George of Poděbrady: Pravda vítězí - Truth Prevails! It is not easy. The price of liberty is eternal vigilance. Today the threat is even greater, the weapons more powerful and the new generation not so committed to democracy.

Lets not forget our father's generation, those men and women marching in Prague, Brno, Banska Bystrica or Košice to the tunes of Sokol marches under Masaryk .. They were later active in the underground movement, they participated in the Slovak National Uprising and Prague Uprising. Others fortunate enough to escape to other lands, enlisted in the Allied armies, taking part with the R.A.F. in the Battle of Britain and on many battlefields in various theatres of the war. LETS NOT FORGET !

V Brně zemřel býv. vězeň mauthausenský JUDr. Pavel ČSSR Havlík, 83. Jeho dcera MUDr. Jitka, provd. Nováčková, žije v USA. -- 23.6. zemřela v Praze "matka čs. motorizmu" Zdenka Sperlingová, 82. -- Slavný brankář F. Plánička oslavil "80". -- Ve VCHZ v Semtině došlo v květnu k serii výbuchů. Zahynuli 4 dělníci, zraněno bylo 50. Pověsti mluví o 400 obětech. Oddělení pro výrobu plynu pro rakety bylo zcela zničeno. Sabotáž se nevyklučuje. -- "Več. Praha" otiskla interview s Petrem I., který se z Chicaga vrátil domů po 3 letech. Emigroval přes Rakousko. Jiná rodina se vrátila z Rakouska. List tvrdí, že jsou 4 důvody, proč lidé utíkají z ČSSR: touha po dobrodružství, vyřešení osobních problémů, útěk před trestem a plné výkladní skříně na západě. Jejich představy se prý nikdy nesplní.

MULTICULTURALISM

SELFMADEMAN

Ná málokoho se vztahuje toto označení tak výstižně jako na Ray Kroce, zakladatele slavné americké firmy MacDonald, který v kalifornském San Diegu ve věku 81 let zemřel. Propagátor tak zvané "rychlé stravy" založil síť bufetů, které najdete na celém světě a v nichž se prodávají hamburgery. Restaurace MacDonald jsou dnes oblíbeny hlavně mezi mládeží, a to ať v New Yorku, v Honolulu, v Londýně, v Hamburku, v Mnichově, v Římě nebo v Hong-Kongu, Tokiu. Nás může v této souvislosti zajímat, že Ray Kroc, který se narodil v Oak Brook u Chicaga, byl synem chudých českých přistěhovalců a sám kariéru úspěšného podnikatele začal vlastně v dost pozdním věku. V polovině padesátých let se seznámil v San Bernardinu v Kalifornii s bratry MacDonaldevými — kteří tam v kioscích opékali a prodávali hamburgery. Převzal jejich jméno a podílel se na zisku. V roce 1955 otevřel první podnik v Chicagu. V roce 1961 převzal celou firmu. O 20 let později měla jeho firma už 2.500 filiálek, 130.000 stálých zaměstnanců a miliardovou tržbu. Dnes je první firmou tak zvané rychlé stravy-fast food — na světě.

Multikulturalismus je příležitost vzájemně si pomáhat

Vzájemná pomoc má dvě stránky.
Čím více si s ostatními pomáháte,
tím více získáváte.

Náš Intercultural Communications Program podporuje organizace, které posilují porozumění při spolupráci mezi různými kulturními skupinami.

The Cultural Integration Program pomáhá dobrovolným organizacím, které uvádějí nové příchodce do života v Kanadě

Pomáhej a sblížíš se více se svým okolím!

Multiculturalismus je skutečnost!

Pro další informace se spojte s nejbližším
Secretary of State office nebo pište na adresu:
Communication Directorate
Secretary of State
Ottawa, Ontario, K1A 0M5

Multiculturalism
Canada
Hon. David M. Collette
Minister of State

Multiculturalisme
Canada
Hon. David M. Collette
Ministre d'État

Canada

STARŠÍ KAMARÁD

Když se mi tenkrát pomoci agentury JPP-jedna paní povídala-doneslo ke sluchu, že se najednou z ničehož nic ztratil Mirek Plešmít, zaběhl jsem o jedno patro výše k jeho otci, abych se přímo u pramene přeptal, zda je na tom šprochu pravdy trochu. Jenže jsem nepořídil. - Starý pan Plešmít jinak bohem nadaný vyprávěč, mi odpověděl holou větou, jako že neví, že je kurz und gut Mirek pryč, co je pryč je fuč a basta fidli. - Vrtalo mi to hlavou, proč se na mne utrl skoro jako pes od řetězu a tak jsem se doptával leckoho a vyzvídal leckde, jenže všude jsem narazil na nevědomost, úmyslnou či neúmyslnou, ale měl jsem tušení, že za jeho tajuplným zmizením vězí něco nekalého, protože v době po únorovém puči mizeli lidi jako pára nad hrncem; někteří se skutečně vypařili, ale za kopečky, jiní se ocitli v kriminálech. Mnozí nevěděli ani dost dobře proč a zač, jiní to věděli a takových bylo hodně. Když někdo časně zrána zazvonil u dveří, bylo všem nad slunce jasnější, že za nimi stojí bolševičtí kolohnáti a ne mlékaři, protože mléko stejně nebylo, jelikož znárodněné kulacké krávy chcípaly hlady a nemocemi, a že si jdou pro někoho, koho někdo z blbosti, závisti nebo revolučně uvědomělé kolaborace udal. Udal, že ten či onen řekl to či ono, z čehož vyplývá, že je zaprodancem západního imperialismu, tudíž agentem CIA, že činil přípravy k dalekosáhlým sabotážím ve prospěch centra kapitalistických válečných štěváců a toho krvavého psa Tita, co se spojil se Západem a chce se nastolit, ovaj, na jugoslávský trůn jako Tito I. - Ale to všechno víme, o tom se psalo, píše a bude psát až do soudného dne, je to součást bolševické historie, bez níž by nebylo 25. února 1948, kdyby se nestal 7. listopad 1917, který byl stejně v říjnu a rezatá Aurora přežila šťastně svůj poslední výstřel, který znamenal konec všech konců toho, co sice nebylo kale dobré, ale jářku, určitě lepší než to, co potom následovalo. - A tam v tomto umrousaném mumraji Mirek zmizel. Bylo mi sice nápadné, že starý Plešmít chodí nějak nápadně často na dáblícký hřbitov, ale říkal jsem si, starý člověk, chodí se dívat, kde jednou bude sám ležet; staří Čiňané si taky kupovali rakve ještě za živobytí a zkoušeli, jak se jim v nich bude odpočívat, až je ten jejich čínský pánbiček povolá za tu nebeskou Velkou zeď, a bude ho škoda, protože jsem ho měl rád. Jako nezbedné dítě mne houpával na kolenou a vyprávěl o všem možném, pohádky, vlastní zážitky z Vidně, kde zedničil, pak z války, kterou prožil díky svému řemeslu v zázemí, jak se po "převratu" vrátil do Prahy, dostal se k magistrátu, kde to dotáhl na vrchního oficiála s definitivou pod penzí, jak chodil za to vše děkovat Pánu Bohu do líbeňského kostela sv. Vojtěcha a jak měl rád svého Mirka. - Mirek byl o osm let starší než já, vychodil stavební průmyslovku, udělal excelentně maturitu a šel do Hranic na vojenskou školu. Vidával jsem pak jeho vysokou štíhlou postavu v elegantní uniformě frekventanta vojenské akademie a vždy, když jsem ho potkal, před domem nebo na schodech, tak mi říkával, koukej, ať rosteš a až budeš větší, tak ti půjčím moje závodní kolo, protože já si koupím motorku, asi Indiána se sajtkou. - Pak jsme se z Libně odstěhovali, jenže starý pan Plešmít na nás nezapomněl a občas nás navštěvoval v našem novém bytě na Smíchově. S otcem si vyměňovali všelijaké, zaručeně nejaktuálnější novinky ze zahraničních rozhlasů a vtipy, ale to jsem už dávno věděl, že Mirek vzal přes Maďarsko a Jugoslávii draka, že dorazil šťastně do Palestiny a hned se dal naverbovat do československé armády. Prodělal celé africké tažení přes Tobruk k Alexandrii a zpátky a když jsem s ním po válce mluvil, nechtěl ani moc o svých válečných dobrodružstvích vyprávět a stěžoval si na "zatracenou" malárii, která ho sužovala. Pamatuju se, že jsem mu jednou řekl, Mirku, až budu hotovým doktorem, tak Tě z toho dostanu i bez chininu a Mirek se smál, já taky, ale bolševici se bohužel smáli nejlépe, protože mne jednoduše po únorovém puči z fakulty vyrazili a mmoží z těch tehdejších "rausšmajstrů" jsou dneska tady mezi námi a dělají jako by nic, já nic, já muzikant. - A pak tedy Mirek zase zmizel. Nadobro. Pátral jsem, ptal jsem se, vyzvídal, doptával, nic! Až jednoho dne, kdy to bylo, to už dnes na mou duši nevím, jsem potkal v Praze jeho matku. Ptal jsem se hned po Mirkovi, odpověděla pláčem a drčeným šeptem zaševelila, že se Mirek už nikdy, nikdy nevrátí. - Když jsem po dalším bolševickém projevu bratrské lásky odešel na Západ, trvalo mi skoro 15 let, než jsem se přesvědčil o mé domněnce, že Mirka bolševici tenkrát někdy koncem devětačtyřicátého roku popravili za účast v protistátním vojenském spiknutí, které údajně vedl škpt. jezdec-tva Prokeš. - Popravili Mirka. Popravili slušného člověka, který nechtěl nic jiného, než aby se bolševickou leprou nakažená poválečná republika zase zařadila mezi země a státy, které chtěly pokračovat i po ničném válce v ideích, ze kterých povstaly. Z za tuto samozřejmě samozřejmou maličkost zaplatil voják, major Miroslav Plešmít, životem. Jeho smrt byla potupná, hnusná a odporná, jako konečně všechno, co porodila ona barbarská revoluce, která povraždila milióny obyčejných lidí, jejichž jediným prohřešením bylo, že žili. Ale i kdyby nežily tyto milióny otroků, došlo by na jiné, protože krvavá revoluce je známkou síly, moci a závislosti

Trochu historie

Paní Zora Poyser-Plaňavová nám z Bruselu poslala k otištění vzácnou fotografii z dob Druhé světové války: zachycuje jedno zasedání tzv. Státní rady, která v té době měla symbolickou funkci demokratického parlamentu. Před krbem hovoří k účastníkům schůze tehdejší ministr národní obrany v exilu Jan Masaryk, po jeho levici by mohl být dr. P. Drtina. Pod druhou lampou je zcela určitě dr. Hubert Ripka, muž v uniformě je gen. R. Viest /popravený Němci na sklonku roku 1944 po zajetí na Slovensku během SNP/. V řadě vlevo jsou zřejmě kuřáci, kteří zahálili celou scénu do kouřové clony: předně s doutníkem v ruce František Němec /pozdější čs. velvyslanec v Kanadě, ale jen do únorového puče v r. 48/, po jeho pravici je Jožka David a úplně vzađu je generál Sergěj Ingr. Kdo pozná ostatní?

O vojácích

Když už máme rubriku věnovanou našim záp. letcům, nutně musí následovat rubrika pro vojáky tzv. 2. odboje, aniž miníme rozlišovat mezi odbojem v zahraničí či na domácí půdě. --Na místě, kde padl Jiří Potůček-Tolar, člen para-skupiny Silver "A", stojí pomníček. Občané blízkých Pardubic nezapomínají. --Pestrá byla vojenská kariéra J. Tichého, rezidenta Halifaxu, NS: od 151. P/L děl. pluku na Pohořelci v r. 39 po 1. pluk Royal Canadian Horse Artillery v záp. Německu v r. 60. --Máme foto účastníků vzpomínky na padlé čs. parašutisty u zdi kostela sv. C. a Metoděje v Resslově ulici v Praze. Dne 18. 6. 82 se tam sešli: Šeda, Jiroudek, Hřebačka, Loucký a Hlučka. --Por. O. Španiel, syn známého malíře, sloužil za války u svob. Francouzů a padl v r. 44 při dobývání Belfortu. Je pohřben na Vyšehradě. --Máme kopii dopisu, který napsal parašutista Fr. Pavelka 2 hodiny před popravou v Berlíně své rodině. Střední školu skončil v Břeclavi. Byl mezi prvními parašutisty z Anglie. --Byli někteří z našich v r. 1940 internováni ve Švýcarsku? --První odbojová parta v Lanžhotu: Ant. Bartoš ml., Fr. Bartoš, Jan Fojtík a Jar. Klvaňa. Žijí všichni kromě Františka, který se zabil v Anglii na Meteoru v září 1952. Otec Ant. Bartoš odešel také do zahraničí a sloužil u dělostřelců, jeho syn Jozef byl vězněn na Pankráci, matka ve Svatoborčích. Po válce se všichni vrátili domů a statečná matka byla hrdá. Po kom. puči byl otec Bartoš vězněn na Borech a zemřel 6. 8. 61. --Velkou statečnost prokázal během věznění čs. komunisty major-parašutista Karel Švestka. Po dvou letech týrání se při převozu z jednoho vězení do jiného pokusil o útěk a byl zastřelen /v dubnu 1950/. V této souvislosti byl v Uh. Hradišti také popraven parašutista kpt. Fr. Kolář. --U Belfortu padl 20. 11. 44 také npor. Vlad. Hornof. --Máme č. 3. "Nezávislého Deníku" z Dieburgu z 11. 5. 48. Kdo má chybějící čísla? Red. spolupracovníkem byl Hanuš M. Fischl, dnes rezident Sutton, Que. --J. Bílek nám půjčil knížku "2. p. pluk 1940!"

na vůli či nevůli těch, kteří si umínili spasit lidstvo i proti jeho vůli. Napsal jsem tyto řádky na památku staršího kamaráda, který přesně věděl, proč žil!

Jan Ryba.

/Poznámka redakce: Z Kanádrských ostrovů nám napsal inž. Jan Fráňa, že Miroslava Plešmíta potkal první v Port La Nouvelle ve Francii začátkem roku 1940, když byl poručíkem dělostřelectva. Sloužili u jedné baterie. V Anglii byl Plešmít krátkou dobu a tvrdilo se, že odešel sloužit k armádě svob. Francouzů gen. De Gaulla, podobně jako Kaleta, Miksche, Heinz a jiní. Po únorovém puči bylo mezi vojáky známo, že se účastnil nějaké akce proti komunistickému režimu, kterou vedl škpt. jezdec-tva Prokeš. Skupina byla prozrazena a oba popraveni. Kolik podobných tajných procesů po únoru 48 bylo?/

Na panském /Autor patří k nejnovější vlně: je v Kanadě 3 měsíce../

Nevolnictví bylo zrušeno v českých zemích před více než 200 lety /1781/, ale přesto se tam stále pracuje na panském - lépe řečeno, opět se tak pracuje. V dobách roboty museli poddaní pracovat pro svého pána od svítání do tmy, dostávali nepatrnou nebo žádnou mzdu, neměli nikde odvolání a na svých políčkách mohli pracovat jediné v noci. - V /reálně/ socialistickém Československu jsou poměry znatelně lidštější. Je to v souladu s tvrzením teoretiků, kteří se nechávají rádi slyšet, že "kolem dějin nelze točit nazpět". Opravdu, ti z československých pracujících, kteří pracují na panském i na vlastním /odhaduji, že jich je naprostá většina/ činí tak rádi, dokonce se zalíbením. Model je jednoduchý a aplikovatelný ve všech sférách národního hospodářství: pracovní doba je neoficiálně rozdělena na dvě části. V jedné pracující lid nadšeně plní plán, iniciativně překračuje závazky a neohroženě bojuje za to či ono /proti tomu či onomu/, zkrátka pracující pracují pro státní sektor - čili na panském. V druhé části, která je oficiálními medií nezaslouženě opomíjena /občas jen nepříteli nahlas napadána/, naši pracující pracují pro sebe - pracují na vlastním. Oba tyto termíny, práce na panském/vlastním, jsou v soudobé ČSSR velmi frekventované a všichni jim rozumí. - Práce na vlastním má mnoho tváří, vytváří neuvěřitelné množství hodnot vně oficiální ekonomiky a v Československu nelze bez ní žít. Několik rysů je však společných: po dnech, týdnech či měsících marného shánění určitého výrobku se nespokojený občan rozhodne "udělat si to sám". Tak vznikají věci od nepatrných doplňků domácnosti přes rychlé čluny a solidní přívěsy po dokonalé elektronické přístroje. Další společný faktor je, že toto a všechno ostatní se vytváří v pracovní době, za použití "panských" strojů a materiálu a pracující dokonce za práci na vlastním pobírají plat. Jakkoliv nevolníci ve starých dobách si mohli občas /ve dne/ odskočit na svá pole, o velkorysosti svých potomků se jim ani nesnilo! - Práce na vlastním není omezena jen na manuální sféru; mnoho referentů na úřadech vyřizuje žádosti jaksi mimo oficiální rámec, výlučně za slušné obno-

Unikátní foto z archivu I-vana Svitáka: Aťa Moravec v Praze v r. 1942 s neznámou dívkou. Jeho bratr byl letcem v Anglii /viz článek na str. 4/ a Aťa pomáhal parašutistům z Anglie. Byl umučen Gestapem po atentátu.

8.6. tomu byl rok, co v Praze zemřel ve věku 100 let ruský legionář, gen. Ant. M. Číla. Náš snímek je z r. 1946. Dne 7.12.74 neohroženě promluvil na pohřbu p. Hany Benešové. Vedl delegace legionářů k hrobu TGM v Lánech vždy 7.3.

sy a takto bychom mohli pokračovat dlouhou dobu. Stranou nestojí ani vysocí státní a straničtí představitelé. V jejich případě je nutno podotknouti, že to, co ostatní praktikují s určitou dávkou ilegálnosti, oni provozují s odbrojující otevřeností, takže nezasvěcenému by se mohlo zdát, že vše je v naprostém pořádku. Vždy se jedná o velká sousta, zejména o přepychové vily a automobily z kapitalistické ciziny, které jsou /nezbytně/ potřeba k výkonu funkcí. V mnoha případech se věci dějí formou darů za sprostředkování nižších tajemníků, na které se ovšem také dostane. - A tak poté, co se kruh uzavřel, nezbyvá než dodat, že korupce je průvodním jevem těchto systémů, které nelitují úsilí, aby očernily jiné a samy sebe představily jako vzor dokonalosti.

R-d.

Kde mají mladí lidé shánět zaměstnání?

Nalézt zaměstnání není lehké. Mladí lidé však mohou nalézt někoho, kdo jim ukáže cestu.

Pro bližší informace nejen o tomto vládním programu, zašlete vyplněný přiložený kupón:

Víte, že Government of Canada's National Institutional Training Program je připraven investovat 408,700,000 dolarů, aby pomohl při vyučení a vyškolení mladých lidí prostřednictvím škol, kolejí a dalších učilišť.

Další pomoc kanadské mládeži poskytuje Career Access Program, který věnuje 250,200,000 dolarů jako dotaci pro zaměstnavatele, kteří zaměstnají mladé lidi.

Return this coupon to: Publications Canada,
P.O. Box 1986,
Station B,
Ottawa, Ontario
K1P 6G6

Please send me the booklet
Canada. Where Else? in:

- ☐ ENGLISH
☐ FRENCH
☐ CHINESE
☐ GERMAN

- ☐ GREEK
☐ ITALIAN
☐ PORTUGUESE
☐ UKRAINIAN

NAME: _____

ADDRESS: _____

CITY: _____ PROVINCE: _____

POSTAL CODE: _____

YE-5484-1

Canada

Employment & Immigration

CANADA where else?

Government
of Canada

Gouvernement
du Canada

Canada

DOPIS

Náš čtenář Hynek Trhlík nám z Austrálie poslal dopis, v kterém vzpomíná na událost před 40ti lety, která byla mezníkem v jeho životě. Stalo se to dne 1. května 1944, kdy byla pila č. 2 patřící firmě Reshop v Mirošově u Rakovníka v plamenech, jako výsledek důmyslné sabotáže skupiny odbojových pracovníků v rámci ON - Obrany národa. Hynek Trhlík, pocházející z Olomouce a nasazený do Mirošova na práci jako pomocný dělník, patřil k této skupině, kterou vedl Hugo Jedlička. Mezi ostatními členy byli např. topiči Frant. Diviš a Frant. Jelínek, strojmistr Jan Skoupý, Václav Jícha, Jindřich Zoula, Lad. Výrubek a sl. Marie Budínová. S nimi spolupracoval četník nasazený jako hlídač nedalekého koncentračního tábora Stanislav Hlaváč. Pila shořela do základů a p. Trhlík nikdy nezapomene na strašný vítr, který pomohl k rozšíření ohně, na hluk unikající páry a na zmatek mezi Němci, našimi dělníky i vězni z tábora. Škoda byla ohodnocena na 70 milionů korun. Pila byla vyřazena z provozu plných 8 měsíců. Po celou tu dobu nemohla vyrábět dřevo pro potřeby německé armády. Po požáru vyslýchalo Gestapo kdekoho, ale sabotáž neodhalilo. Byl to jeden ze sabotážních činů namířených proti okupantům. Hynek Trhlík žije se svou paní Pandorou v Carltonu, N.S.W., v Austrálii.

JEDNOU VĚTOU

Jan Marr oslavil 13.6. "60".--Před 5ti lety zemřel v Montreálu krajan Klumpar.--

MUDr. J. Harvalík se usadil v Mississauga.--Paní J. Reichlová s Alenou byli v Řecku.--Baťovi dostali B'nai B'rith Humanitarian Award.--Topilovi v USA hledají Zd. Roubala a Alenu.--AFCR má novou adresu: Suite 2105, 1776 Broadway, New York, NY, 10019, USA.--K. Souček sjel v sudu niag. vodopády a přežil to.--V Hamiltonu oslavili 40. výročí svatby Albín a Ann Munzerovi.--"KL" poslané do Izraele se zatoulaly do Nairobi.--Vyšly znovu "Calgarské Listy", POBox 355, Calgary, Alta. T2P 2H9.--V Hamiltonu budou 25.8. oddáni Petr Košacký a Sandra McLeod.--Dr. Jiří Lasker z Windsoru pracuje v Saudské Arábii.--Do Toronta se přistěhovali Jan Kavan a Martin Petřík, do Ottawy A. Klemanová.--F. Sion předal do našeho archivu zajímavý materiál.

VZPOMÍNÁME

15. srpna t.r. tomu bude 15 let, co v Rakousku náhle zemřel dr. Ladislav Feierabend, vynikající zemědělský ekonom. V letech 1938 až 1940 byl ministrem zemědělství a od 1941 do 1945 exilovým ministrem financí. Po únoru 48 odešel do ciziny a pracoval v "Hlasu Ameriky" ve Washingtonu. Pocházel z Kostelce nad Orlicí.

Sedm let uplynulo od náhlého odchodu Vincence Hodeka, majitele továrny na jemné let. přístroje a vynikajícího leteckého konstruktéra. Spolu s přítelem Křížem vybudoval letoun HK-101, který se ukázal být trumfem našeho let. průmyslu na let. dni v Ruzyňi 7. září 1947. Kom. puč znamenal konec a V. Hodek se s rodinou pokusil o odchod na Západ. Byli chyceni a vězněni. Teprve v 60. letech mohl vyemigrovat s paní za dcerou v USA. Továrník Hodek zemřel 28.8. 1977.

ČECHOSLOVÁCI v ZAHRANIČÍ

Vlad. Herčík nám poslal zprávu o čs. účasti v Normandii 6.6.t.r. při vzpomínkových ceremoniích na počest 40. výročí vylovení Spojenců. Skupinu pařížskou vedl L. Mániček, skupinu londýnskou mjr. gšt. M. F. Kašpar - v ní byli např. inž. Šulc, J. Buršík, K. Pospíchal a Šula-Soukup. Naši se sešli s angl. královnou a jejím manželé, který se údajně ptal po Bělském.-- J. V. Tománek vydal vlastním nákladem verše o 3. odboji "Doba zápasů a hrůz", 59 stran. Lze objednat za US\$4na: Hlas-Voice, 85-31 168th St., Jamaica, NY 11432, USA.-- Autorem pěkné publikace "The Czechs in Australia", váz., 148 stran, je M. Cígler, 11 Cowper St., Hawthorn East, Vict. 3123, Australia. Stojí US\$11.-- Inž. R. Fiala s paní byli v Oetzu v Rakousku a poslali nám pohled. Jiné poslali: dr. J. Kratochvíl z Norska, K. J. Krušina ze Švédska, MUDr. M. Kolečkářová a Rechnerovi ze Švýcar a dr. Martin Skála s příbuznými ze Švédska.-- Býv. záp. letec Šácha žije v S. Francisku. Adresa?-- Na San Diego State U. působí matematická prof. Marie Dolanská.-- Šéfem hud. oddělení na U. of S. Diego je prof. Henry Kolar, výb. houslista.-- Skautská "Stopa" má adresu: 29414 Bayend Dr., San Pedro, CA 90732, USA.-- V L.A. zemřel Václav Salák, pův. rezident Toronta.-- Vysokou admin. funkci v am. senátu má Andrew Valuchek.-- Britský zastánce podmaněných Sir B. Braine, MP, oslavil 70".-- Z těžké operace se v S. Lake City zotavuje dr. Jiří Veselý.-- J. Vyskočil vzpomněl, že v říjnu 81 zemřela ve Vídni obětavá pomocnice uprchlíků Božena Pokorná, 92.-- Jan Kuncíř má Zlatý záslužný kříž od polské exilové vlády.-- E. Štembera v USA dostal dopis od P. Zákory z Jugoslávie a než mohl odpovédět, dostal se dotýčný s rodinou přes Rakousko do Kanady /Barrie/. Prostředníkem byly "Kan. Listy".-- Dr. M. Vítěk byl nadšen článkem J. Vlčkové v "Lond. Listech" o Marii Kalašové.-- Haselman působí v Košarice-pracuje už "jen" 10 hodin denně.-- V. Orbanová /Rakousko/ hledá dr. V. Gaspára.-- Jiří Špánek s pomocí Aničky vydal nové číslo bulletinu ČSNRA, odbočky v S. Francisku. Líbil se mu článek o gen. Ferjenčíkovi a jeho koních. Na "hříšnou" Paříž vzpomíná rád.-- "Hlas národa" vzpomněl odchodu Z. Němečka a zveřejnil dojemný článek z pera Egona Hostovského.-- Cykl. eso O. Rozvoda má adresu: 72382 Ridge Crest Lane, Palm Desert, CA, USA. Tel. 346-8391.-- Zajímavý adresář členů SVU stojí nečleny US\$ 15. Adresa: Mrs. R. Bunžová, 75-70 199th St., Flushing, NY 11366, USA.-- P. Stadický napsal do austr. "Hlasů" kritický článek o Čs. fed. radě.-- Býv. parašutista O. Pelc napsal zajímavý článek o svýchruzích do "Věstníku Sokola Sydney". U většiny výsadek byl kan. pilot, plk. R. C. Hockey.-- "Reportér" č. 2 měl pěkný článek od V. Zbuzka o prof. J. Charvátovi. Adresa: "Reportér", Postfach 1737, 8048 Zürich.-- J. Filípek pracuje na angl. verzi svého životopisu.-- České filmy na video-kasetách za Can. \$ 60: BOHEMIA VIDEO, 17 Gringer Hill, Maidenhead, Berks. SL6 7LY, England. Tel. /0628/ 35132.

Světový kongres společnosti pro vědu a umění v Torontě

Pracovní skupina SVU Toronto byla pověřena uspořádáním Světového kongresu Československé společnosti pro vědu a umění. Tato Společnost byla založena 16. dubna 1960 v New Yorku s následující náplní činnosti:

- podporovat a koordinovat vědeckou a uměleckou činnost
- vydávat vědecká díla a periodické časopisy
- pořádat pravidelné ajezdy členů
- informovat o své činnosti veřejnost
- zřídit dokumentační středisko (archiv).

Každý vědecký pracovník, umělec nebo spisovatel zabývající se českou a slovenskou kulturou se může stát členem společnosti. Vyvrcholením činnosti Společnosti je světový kongres který je svolán jednou za dva roky. Při této příležitosti se sejdou čeští a slovenští vědečtí pracovníci, umělci a spisovatelé, kteří podle oboru své práce se rozdělí do příslušných sekcí (historie, lékařství, přírodní vědy a podobně).

Torontská pracovní skupina byla založena v roce 1960 a již jednou byla pověřena uspořádáním kongresu, který měl vynikající úroveň. Letošní 12. Světový kongres se bude odbývat v Torontě ve dnech 25. a 28. října v hotelu Royal York, kde již byly zajištěny místnosti jak pro kongres tak i pro banket, který je nedílnou součástí kongresu. Program kongresu nebyl zatím stanoven, ale o všech přípravách budeme pravidelně krajskou veřejnost informovat v krajském tisku. Bude utvořen přípravný výbor, který bude sestávat jak z členů místní pracovní skupiny tak i z těch, kteří se přihlásí ke spolupráci. Světový kongres je jistě mimořádnou událostí v našem torontském krajském životě a je na nás všech abychom přispěli k jeho zdu a neklamali důvěru kterou v nás klade předsednictvo SVU.

Za SVU pracovní skupinu Toronto

Dr. A. Kroncl
předseda

Dr. M. Vitula
sekretář

Tel. 928-3010

GEORGE J. B. DANES, B.A.

Kupujeme a prodáváme
nemovitosti.

Specializace Scarborough a
východní Toronto.

685 Markham Road Office: 439-1660
Cedar Heights Plaza Residence: 266-1659